

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ № ЕО – 4/2019 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка

На основание чл.85, ал.4 и ал.5 от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС), чл.4, т.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредбата за ЕО), чл.14, ал.1, 2 и 3 от Наредбата за ЕО, чл.31, ал.4 във връзка с ал.1 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР), чл.37, ал.4 във връзка с чл.2, ал.1, т.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС), представената информация и документация от дирекция „Политика по изменение на климата“ на Министерството на околната среда и водите и получено становище на Министерство на здравеопазването

РЕШИХ:

да не се извършва екологична оценка на *Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие за периода до 2030 г.* (НСАИКПД), при прилагането на която **няма вероятност** да се окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве

Възложител: Дирекция „Политика по изменение на климата“ на Министерството на околната среда и водите

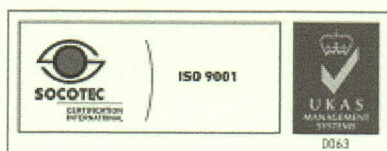
Характеристика на Стратегията:

Национална стратегия за адаптация към изменението на климата е референтният документ, определящ стратегическата рамка и приоритетите по отношение на адаптирането към изменението на климата и приоритетни направления до 2030 г.

Стратегията идентифицира и потвърждава необходимостта от действия за адаптиране към променящия се климат както за цялата икономика, така и на ниво сектори, като същевременно подчертава и последиците от липсата на действие.

Включените сектори са: „Селско стопанство“, „Биологично разнообразие и екосистеми“, „Енергетика“, „Гори“, „Човешко здраве“, „Транспорт“, „Туризъм“, „Градска среда“ и „Води“. Управлението на риска от бедствия се разглежда като междусекторна тема.

Стратегията очертава рисковете и уязвимостите в различните икономически сектори, междусекторни взаимоотношения по отношение на тези рискове и

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

уязвимости, както и макроикономическите последици от изменението на климата като цяло.

Стратегията се допълва от План за действие, определящ цели и приоритети за подобряване на адаптивния капацитет и формулиращ мерки за адаптиране към изменението на климата по сектори, с график за изпълнение, необходими ресурси и отговорни институции.

Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие (НСАИКПД) е с период на действие до 2030 г. НСАИКПД е с национален обхват.

Дългосрочната цел на Стратегията е очертаване на мерки и предприемане на проактивни действия, за да се постигне дългосрочна и високо-ефективна икономическа, социална и екологична устойчивост и гъвкавост в национален мащаб.

Крайната цел е природната среда, сградите и инфраструктурите, здравеопазването и спешната помощ, както и ключовите икономически сектори да станат не само устойчиви на рисковете, но и готови да се възползват максимално от възможностите за адаптиране към измененията на климата.

Стратегическите цели за адаптиране към изменението на климата в България включват общи стратегически цели и конкретни стратегически цели за всеки сектор. Очертани са видовете възможности за адаптиране, на разположение за реализиране на тези стратегически цели за всеки сектор. Разгледани са въпросите, свързани с хоризонталните аспекти, компромисните решения и синергиите между секторите във връзка с адаптирането към изменението на климата. обобщени са наличните средства за финансиране на възможностите за адаптиране в подкрепа на стратегическите цели за всеки сектор.

Стратегията се фокусира върху няколко генерални стратегически цели за адаптация към изменението на климата, ръководещи цялостното сближаване и координация между Стратегията и Плана за действие:

- **Приобщаване и интегриране на адаптирането към изменението на климата.** Включва укрепване на политиката и правната рамка за адаптиране и включването на съображенията за адаптация в съществуващите национални и секторни планове и програми.
- **Изграждане на институционален капацитет за адаптиране към изменението на климата.** Включва изграждане на експертни познания, обучение, база от знания, мониторинг и изследвания, за да се активират и подкрепят действията за адаптиране.
- **Повишаване на осведомеността относно адаптирането към изменението на климата.** Включва повишаване на образованието и осведомеността на обществеността относно въпросите, свързани с адаптиране към изменението на климата и необходимостта от действия за адаптиране, които да бъдат осъществени в България, за да се изградят обществено приемливи политики и участие в действията, свързани с адаптацията.
- **Изграждане на устойчивост към изменението на климата.** Включва подобро управление на инфраструктурата и активите и защита на природния капитал, което обхваща инфраструктурата на водните системи, инфраструктурата за доставка на енергия и опазването и подобряването на екосистемните услуги, включително тези, предоставяни от горските ресурси.

За всеки сектор са идентифицирани стратегически цели, които произтичат от специфичния секторен контекст и нуждите от адаптиране, разгледани на секторно ниво.

Сектор „Селско стопанство“

- Устойчиво управление на селскостопанските практики за адаптиране към изменението на климата
- Насърчаване на капацитета за адаптиране и информираност в селскостопанския сектор

- Насърчаване на научните изследвания и иновациите за адаптиране към изменението на климата
- Укрепване на политиката и правната рамка за адаптиране на селскостопанския сектор

Сектор „Биологично разнообразие и екосистеми“

- Подобряване управлението на екосистемите
- Подобряване на управлението на знанията и комуникацията със заинтересованите страни относно адаптацията на екосистемите
- Създаване на пространство за биологично разнообразие и екосистеми (БРиЕС)
- Укрепване на устойчивостта към климатичните промени чрез намаляване на натиска, който не е свързан с изменението на климата
- Устойчиво използване на регулиращите и културни екосистемни услуги за адаптация

Сектор „Енергетика“

- Изграждане на институционален капацитет, познаване и използване на данни за адаптиране
- Включване на съображенията за промяна на климата в политиките, плановете и финансовите механизми в енергийния сектор
- Включване на устойчивостта към климатичните промени в проектирането и инженеринга
- Увеличаване устойчивостта на енергийните доставки

Сектор „Гори“

- Подобряване на базата от знания и повишаване на осведомеността за адаптиране към изменението на климата
- Подобряване и защита на горските ресурси
- Подобряване на потенциала за устойчиво използване на горските ресурси

Сектор „Човешко здраве“

- Подобряване на управлението за адаптиране
- Създаване на база от знания и осведоменост относно адаптацията
- Адаптиране на външната среда за намаляване въздействието на климатичните промени върху здравето

Сектор „Туризм“

- Приобщаване на адаптирането към изменението на климата в процеса на разработване на политики и правната рамка за туристическия сектор
- Повишаване на осведомеността и базата от знания за адаптиране към изменението на климата в туристическия сектор
- Изграждане на адаптивен капацитет в туристическия сектор
- Разработване на специфични адаптивни действия за туристическия сектор

Сектор „Транспорт“

- Изграждане на институционален капацитет и база от знания в транспортния сектор
- Включване на въпросите за адаптиране към изменението на климата в ключовите процеси на планиране и вземане на решения

Сектор „Градска среда“

- Укрепване на политиката и правната рамка за включване на адаптацията към изменението на климата
- Изграждане на капацитет за адаптиране

- Разработване на финансови, социални и политики за управление на риска с оглед адаптиране към изменението на климата
- Подобряване управлението на знанията, научните изследвания, образованието и комуникацията със заинтересованите страни относно адаптирането

Сектор „Води“

- Подобряване на управлението за адаптиране
- Укрепване на базата от знания и осведоменост относно адаптацията
- Подобряване на адаптивното управление на инфраструктурата на водната система

Стратегическите цели са в основата на по-нататъшното развитие на оперативните цели и предложените дейности в Плана.

Чрез заложените в Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие мерки се целят проактивни действия към постигане на дългосрочна и високо-ефективна икономическа, социална и екологична устойчивост и гъвкавост, за да могат българските граждани, частният сектор и държавните институции да се подготвят и защитят по подходящ начин от уязвимостта, произтичаща от изменението на климата.

В Стратегията са очертани възможностите за адаптиране (набор от действия, които могат да се предприемат в комбинация), налични за всеки сектор. Категоризирането на възможните варианти за адаптация е свързано със стратегическите цели за всеки сектор. Опциите могат да бъдат идентифицирани като "хоризонтални" (покриващи целия сектор) и "вертикални" (насочени към конкретни подсектори) нива и допълнително групирани според вида им. „Хоризонталните“ варианти могат да подкрепят „вертикални“ възможности посредством конкретни под-секторни действия.

Оперативните цели, свързани със стратегическите цели са обобщени за всеки сектор. В много случаи възможностите за адаптиране са пряко свързани с оперативните цели, които се основават в значителна степен на тази категоризация на опциите за адаптиране за всеки сектор, с известно окрупняване, разбивка и пренареждане за постигане на цялостност на общата рамка.

МОТИВИ:

1. Националната стратегия за адаптация към изменението на климата за периода до 2030 г. е разработена на основание чл. 9 от Закона за ограничаване изменението на климата, при съобразяване на основните стратегически документи на европейско и национално равнище, в т.ч. с документите, поставящи цели по устойчиво развитие и опазване на околната среда.
2. С НСАИКПД, която има за цел да отговори на съществуващата и засилваща се уязвимост на страната ни от последиците от изменението на климата, Република България изпълнява задълженията си по чл. 4 от Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата и чл. 10, т. „б“ на Протокола от Киото.
3. Разработването на стратегическия документ е заложено като самостоятелна мярка в Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г.
4. НСАИКПД се основава на основните принципи на Стратегията за адаптиране към измененията на климата на Европейския съюз.
5. Други планове и програми, в които са засегнати отделни въпроси свързани с адаптация към измененията на климата са:
  - Националната програма за развитие на България 2020 г.
  - Трети национален план за действие по изменение на климата 2013 – 2020 г.
  - Рамков документ „Анализ и оценка на риска и уязвимостта на секторите в българската икономика от климатичните промени“

(МОСВ, 2014 г.)

- Споразумението за партньорство за периода 2014-2020;
  - Насоки за включване на ПОС и ПИК в ЕСИФ;
  - Секторни стратегии и политики.
6. Мерките в НСАИКПД са формулирани при съобразяване с принципите за устойчиво развитие в дългосрочен план.
  7. НСАИКПД има пряко значение за интегриране на екологичните съображения, с оглед насърчаването на устойчиво развитие, предвид целта да очертае стратегическата рамка и приоритетните направления за адаптация към изменението на климата на национално и секторно равнище, а също така дефиниране на възможни мерки за намаляване уязвимостта на страната от климатичните промени и подобряване капацитета за адаптиране на природните, социалните и икономическите системи към неизбежните и проявяващи се с по-силен интензитет въздействия от изменението на климата.
  8. НСАИКПД не попада в конкретна йерархична зависимост с други планове и програми на национално и местно ниво. Съобразява и не противоречи на действащите стратегии, планове и програми на територията на Република България, като допринася пряко за изпълнението на стратегическата рамка на страната.
  9. НСАИКПД за периода до 2030 г. не попада в Приложение № 1 и № 2 на Наредбата за ЕО и не очертава рамка за бъдещо развитие на конкретни инвестиционни предложения по Приложения № 1 и № 2 на ЗООС. Секторните мерки в Стратегията и Планът попадат в обхвата на няколко от областите, изброени в чл. 85, ал.1 от ЗООС, като не са идентифицирани конкретни инвестиционни предложения.
  10. С прилагането на Стратегията и Плана за действие не се очакват отрицателни въздействия върху околната среда на територията на страната, а до разрешаване на такива (свързани с намаляване уязвимостта на страната от климатичните промени и подобряване капацитета за адаптиране на природните, социалните и икономическите системи към неизбежните и проявяващи се с по-силен интензитет въздействия от изменението на климата).
  11. С прилагането на мерки за адаптация ще се постигне комплексно положително въздействие върху околната среда и в секторите, на които е направена секторна оценка.
  12. Изпълненето на НСАИКПД до 2030 г. няма да окаже значително въздействие върху водите. Риск от въздействие върху водите би могло да има при изпълнение на адаптационни мерки към изпълнението на климата, предвидени в актуализираните Планове за управление на риска от наводнения и плановете за управление на речните басейни, като тези въздействия ще бъдат намалени/предотвратени с процедурите по реда на глава VI от ЗООС.
  13. Съгласно становище на Министерство на здравеопазването с изх. № 04-09-235/02.04.2019 г., от здравно-хигиенна гледна точка няма необходимост от изготвяне на екологична оценка, тъй като:
    - 13.1. В резултат от изпълнението на НСАИКПД до 2030 г. се очаква положително въздействие върху околната среда и здравето на хората;
    - 13.2. При изпълнение на заложените в Стратегията и Плана дейности не се очакват отрицателни въздействия, тъй като същите ще доведат до устойчиво намаляване на уязвимостта на природните, социалните и икономическите системи и поддържане и подобряване на техния капацитет за адаптиране към неблагоприятното въздействие от изменението на климата.
  14. Съгласно разпоредбите на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС, НСАИКПД до 2030 г. подлежи на процедура по оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на

защитените зони. Процедурата по ОС се извършва чрез процедурата по ЕО, съгласно чл. 31, ал.4 във връзка с ал.1 от ЗБР.

14.1. Предвид обстоятелството, че НСАИКПД до 2030 г. касаят територията на цялата страна, извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 37, ал. 2 от Наредбата за ОС показва, че същите са **допустими** при съобразяване на произтичащите от тях планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени по реда на Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им;
- режимите на защитените зони, определени със заповедите по чл. 12, ал. 6 от ЗБР, както и със заповедите по чл. 19, ал. 1 от ЗБР и/или с плановете за управление, ако има такива.

14.2. На основание чл. 37, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която НСАИКПД до 2030 г. няма вероятност да окажат значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000, поради следните мотиви:

- Националната стратегия за адаптация към изменението на климата е рамков документ, който в допълнение с плана за действие определя целите и приоритетите по отношение на адаптирането на икономиката към изменението на климата. Формулираните мерки за адаптиране към изменението на климата по сектори - селско стопанство, биологично разнообразие и екосистемни услуги, енергетика, горско стопанство, човешко здраве, транспорт, туризъм, градска среда и води нямат пряко отношение към защитените зони от мрежата Натура 2000 и осъществяването им не би могло да влезе в противоречие с предмета и целите на опазване в тях.
  - Стратегията е изготвена в национален обхват и чрез прилагането на добри практики и мерки ще акумулира общ положителен ефект върху състоянието на компонентите на околната среда в страната, вкл. върху защитените зони от мрежата Натура 2000.
- 15.** Съобразно нивото на подробност на дефинираните в НСАИКПД мерки, не са налични основания за предполагагане на значително трансгранично въздействие върху околната среда.

ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЛЕДНОТО УСЛОВИЕ:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от НСАИКПД до 2030 г., попадащи в обхвата на приложенията към ЗООС или извън тях и попадащи под разпоредбите на чл. 31 от Закона за биологично разнообразие (ЗБР), подлежат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС за одобряване/съгласуване и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките, поставени в решението/становището.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на ЗООС и други специални закони и подзаконови нормативни актове, и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

При промяна на НСАИКПД до 2030 г., на възложителя или на някои от обстоятелствата, при които е било издадено настоящето решение, възложителят/новият възложител трябва да уведоми МОСВ своевременно на основание чл. 88, ал.7 от ЗООС.

Съгласно разпоредбата на чл.88, ал.6 от ЗООС, решението губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила НСАИКПД до 2030 г., не е одобрена.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

МИНИСТЪР:

НЕНО ДИМОВ

Дата: 03.05.2019 г.

